

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2019. január hó 9. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2018. június 29. napján kihirdetett 11.B.5/2017/79. számú ítéletét a felmentő rendelkezés érintetlenül hagyása mellett megváltoztatja az alábbiak szerint:

A Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozóiroda Nemzetközi Bűnözés Elleni Főosztály VI. Bűnüldözési Osztály által 29022/12-5/2016. bü. számú ügyben BNYT/1/1-20/2016. tételszám alatt lefoglalt és a Bűnügyi Szakértői és Kutató Intézet által 29200-801/1000/2016. szakvélemény szám alatt megvizsgált bűnjelek közül a 14-19. sorszám alatti bűnjeleket is elkobozza.

Az eljárás során ez idáig felmerült 1.224.241,- (egymillió-kettőszázhuszonnégyezer-kettőszáznegyvenegy) forint bűnügyi költségből a vádlott 663.186,- (hatszázhatvanháromezer-egyszáznolcvanhat) forintot köteles az állam javára felhívásra megfizetni.

Megállapítja a másodfokú bíróság, hogy 561.055,- (ötszázhatvanegyezer-ötvenöt) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott személyazonosító igazolványának a száma:

I n d o k o l á s

A Miskolci Törvényszék 2018. június 29. napján kihirdetett 11.B.5/2017/79. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetésében a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés IV. fordulat és (3) bekezdés felhívásával. A törvényszék a vádlottat 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

Ugyanakkor a vádlottat az ellene 3 rb. egészségügyi termék hamisításának büntette (Btk. 186. § (1) bekezdés d) pont) miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett a bűnjelek sorsáról, illetőleg a bűnügyi költség viseléséről.

Az ügyész a jogorvoslati nyilatkozat megtételére fenntartott 3 napon belül a vádlott terhére, a kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás hosszabb tartamban történő megállapítása érdekében, vagyis súlyosítás végett jelentett be fellebbezést.

A vádlott enyhítés, míg védője a tényállás részbeni téves megállapítása miatt elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A 3 rb. egészségügyi termék hamisításának büntette vádja alóli felmentő rendelkezést az ügyész, a vádlott és védője tudomásul vették.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezését fenntartotta és indítványozta, hogy az ítélet tábla a törvényszék ítéletét akként változtassa meg, miszerint a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

Elöljáróban szükséges rámutatni arra, hogy a 2018. július 1. napján hatályba lépett 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról (a továbbiakban: Be.) 868. § (1) bekezdése felhívásával e törvény rendelkezéseit a 868. §-876. §-ban meghatározott eltérésekkel a hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell, illetőleg a 870. § (1) bekezdése értelmében e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza.

Az ítélet tábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1), (2) és (8) bekezdései alapján teljes terjedelmében - kivéve a felmentő rendelkezést - felülbírált a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett, széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le.

Az ítélet tábla arra a meggyőződésre jutott, hogy a törvényszék a tárgyalásán megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is okszerűen értékelte, ezért az általa rögzített tényállás túlnyomórészt megalapozott, az azonban kisebb mértékben kiegészítésre, pontosításra szorul az iratok tartalma alapján a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával, illetve a Be. 599. § (2) bekezdés a) pontját is felhívva a következőképpen:

A vádlott a másodfokú nyilvános ülésen jelezte, hogy már nem ... az élettársa, hanem ...val él élettársi kapcsolatban. Jelenlegi élettársa állapotos.

Az ítélet 5. oldal 4. bekezdésében akként pontosítandó, hogy a vádlott 2016. január 15-étől 2016. február 11. napja közötti időben állt kezelés alatt az IMEI férfi Neuropszichiátriai Osztályán (nyomozati irat 257-261. lapszámig).

Az így pontosított, illetőleg kiegészített tényállás most már megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében.

A felmentésre irányuló fellebbezések megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethetnek a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülvizsgálásának tilalma folytán a Be. 593. § (1) és (3) bekezdéseiből következőleg.

Az irányadó tényállás alapján a törvényszék helyesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, cselekménye jogi minősítése is kifogástalan.

Az ítélet tábla teljes mértékben egyetértett a törvényszékkel abban, hogy azon tényekből, miszerint a vádlott által használt pincehelyiségben jelentős mennyiségű kábítószerrel talált és foglalt le a nyomozóhatóság, továbbá a pincehelyiségben kábítószerrel szennyezett, kábítószer mérésére, porciózására alkalmas mérlegek kerültek elő, valamint arra tekintettel, hogy a vádlott által magával vitt ajándéktasakban már kiadagolt kábítószer is fellelhető volt, egyértelmű következtetést lehetett levonni a kábítószer hasznoszerzés érdekében történő továbbértékesítés céljából történő megszerzésére. Mindezt alátámasztja az is, hogy a vádlott birtokában megtalált kábítószer olyan jelentős mennyiségű volt, melyből szintén arra lehetett következtetni, hogy ez a mennyiség nem a vádlott egyéni felhasználására szolgált (még ha abból esetleg a vádlott maga is fogyasztott), hanem azt további értékesítés céljából tartotta magánál.

A kábítószer-kereskedés azontúl, hogy hasznoszerzésre irányul, magában foglal minden olyan tevékenységet - a kábítószer-kereskedés céljából történő megszerzést, készletezést, raktározást, tárolást -, mint a vádlott tényállásban írt cselekvősege, mely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladókhoz és a fogyasztókhoz. Ugyanakkor nem szükséges, hogy az elkövető a kábítószer saját maga közvetlenül jutassa el a fogyasztókhoz, elegendő, ha tevékenysége, magatartása végső soron ezt eredményezi (Kúria 1/2007. számú Büntető jogegységi határozata).

A jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette (Btk. 176. § (1) bekezdés és (3) bekezdés) esetében a büntetés 5 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés.

Az ítélet tábla álláspontja, hogy a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket teljeskörűen feltárta az első fokon eljáró törvényszék, azonban az időmúlást, illetőleg az elhúzódozó büntetőeljárásokat érintően az ítélet tábla szükségesnek tartja a következőket kiemelni:

Az eljárás elhúzódozása kapcsán a 2/2017. (II.10.) AB határozatban az 1. pont alatt az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 258. § (3) bekezdés e) pontjának alkalmazása során az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, miszerint amennyiben a bíróság a terhelttel szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményt az eljárás elhúzódozása miatt enyhíti, akkor határozatának indokolása rögzítse az eljárás elhúzódozásának a tényét, valamint azzal összefüggésben a büntetés enyhítését és az enyhítés mértékét.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és a kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A korábbi Be. 258. § (3) bekezdése rögzíti: Az ítélet és az ügydöntő végzés indokolása összefüggően tartalmazza

e) a bíróság által megállapított tényállás szerinti cselekmény jogi minősítését, büntetés kiszabása, intézkedés alkalmazása, illetőleg ezek mellőzése esetén e döntés indokolását, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével.

Az Alkotmánybíróság fent hivatkozott határozatának indokolásában a következőket fejtette ki:

A bírói gyakorlat enyhítő körülményként veszi figyelembe az időmúlást és a büntetés kiszabása során értékeli. (56/2007. Bkv. III/ 10. pont).

A büntetőeljárás elhúzódása azonban nem pusztán időmúlást vagy hosszú eljárást jelent, hanem felelősségi kérdés is. Egy hosszú ideig tartó eljárás is eleget tehet az ésszerű határidő követelményének, míg egy abszolút tartamában rövidnek látszó eljárás ugyanakkor megsértheti az alaptörvényi elvárást. Az eljárás elhúzódásának fogalma magában foglalja azt, hogy az eljáró bíróság a büntetőeljárás valamely szakaszában inaktivitást mutatott és a lefolytatott eljárás nem minden részletében tükrözi azt az erőfeszítést, amelyet a bíróság az ésszerű határidőn belüli elbírálás érdekében kifejtett. Az időmúlás helyett az elhúzódó eljárásra utalás tehát az ügyben eljáró bíróságok (hatóságok) azon tétlenségének az elismerése, amelyet az eljárás egyes szakaszaiban tanúsítottak.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az elhúzódó büntetőeljárás miatt bekövetkező alaptörvényellenesség orvosolható a büntetés kiszabás során. Amennyiben az ítélet indokolásából megállapítható, hogy a bíróság az eljárás elhúzódására tekintettel a terheltet a büntetés kiszabása során valamilyen „kedvezményben részesített”, vagyis az időmúlásra, az eljárás elhúzódására tekintettel enyhébb büntetést szabott ki, vagy a büntetés helyett intézkedést alkalmazott, akkor a terhelt az ésszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jogának a megsértésére a továbbiakban megalapozottan nem hivatkozhat.

Az időmúlásnak a BK. véleményben szereplő meghatározása a bűncselekmény elkövetésétől eltelt hosszabb időt értékeli, míg az eljárás elhúzódásának vizsgálata az alapos gyanú közlésének időpontjától kezdődik. Az időmúlás objektív tényező, míg az eljárás elhúzódásának a rögzítése az ítélet indokolásában a bírósági inaktivitás elismerésére is utal.

Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a korábbi Be. 258. § (3) bekezdés e) pontjának alkalmazása során az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy amennyiben a bíróság a terhelttel szemben kiszabott büntetést vagy intézkedést kifejezetten az eljárás elhúzódására tekintettel enyhíti, ennek indokait az ítélet indokolásában részletesen fejtsse ki. Az ítélet indokolásának ebben az esetben tartalmaznia kell, hogy a büntetőjogi jogkövetkezmény enyhítése a büntetőeljárás - terheltnek fel nem róható - elhúzódása miatt történt. A bíróságnak az ítélet indokolásában - rövidített indokolás esetén is - részleteznie kell a büntetőeljárás elhúzódására tekintettel a terheltnek nyújtott kedvezményt. Így különösen, ha ezen okból a bíróság más büntetési nemet, a büntetés helyett intézkedést alkalmazott vagy a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztette. A bíróságnak meg kell határoznia azt a mértéket is, amellyel a kiszabott büntetést vagy az intézkedést enyhítette.

Az ítélőtábla az enyhítő körülmények körében csak az időmúlást látta figyelembe vehetőnek, azonban az eljárás elhúzódását nem. Nem merült fel ugyanis olyan körülmény, amely az eljáró bíróság mulasztását mutatná. A Be. 561. § (3) bekezdés f) pontja, illetőleg az 562. § (1) bekezdés utolsó mondatára sem kell így az ítéletben hivatkozni.

Helytállóan járt el a törvényszék akkor, amikor a büntetések Btk. 79. §-ában megfogalmazott céljainak maradéktalan érvényesülése érdekében és a Btk. 80. §-ban írt büntetés kiszabási elvekre figyelemmel, a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetést, illetőleg közügyektől eltiltás mellékbüntetést alkalmazott.

Ugyanakkor azonban szükségesnek mutatkozik a büntetés kiszabási elvekről részletesebben szólni:

A Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A Btk. 80. § (2) bekezdése rögzíti, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele.

(3) Ha e törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítást a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni.

A Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének a rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetés törvényben írt keretein belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabnia a tetтарыыos büntetést; a középértéktől eltérő büntetés kiszabását azonban csak akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001. 354).

A Btk. 80. § (2) bekezdése a büntetőjogi szankciórendszer egyetlen elemére, a szabadságvesztésre - ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozik, az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembe veendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános büntetiskiszabási elveket és nem zárja ki azt, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően, belátása szerint értékelje, mérlegelje (13/2002. (II.20.) AB határozat III.1.3.).

Jelen ügyben a középérték 12,5 év, melytől való jelentős eltérést az első fokon eljáró törvényszék megindokolta, indokaival az ítéletábla egyetértett.

Az előbbiek okán az ítéletábla nem látott lehetőséget sem a büntetés jelentős súlyosítására, sem jelentős enyhítésére. A súlyosítás, illetőleg az enyhítés végett bejelentett jogorvoslatok eredményre nem vezethettek.

Akkor is törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor alkalmazhatónak találta a vádlott esetében a Btk. 35. § (2) bekezdésében foglaltakat és a törvényben meghatározottnál egyel enyhébb - börtön - végrehajtási fokozatot határozott meg a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozataként.

Az első fokon eljáró törvényszék a járulékos kérdésekben is túlnyomórészt helyesen döntött, azonban amikor vegyész szakértői vizsgálatra kerülnek különféle kábítószergyanús anyagok, ebben az esetben az eljáró nyomozó hatóság megnevezésén túl a nyomozó hatóság ügyiratszámát is szükséges az ítélet rendelkező részében feltüntetni a szakértői vizsgálatot lefolytató intézmény megnevezése és a szakvélemény száma mellett az egyértelmű beazonosíthatóság érdekében (nyomozati irat 127. oldala). Ezen túlmenően a megvizsgált bűnjelek közül a 14-19. tétele szám alattiak lefoglalásának megszüntetése és megsemmisítése helyett a Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elkobzás rendelkezés a helytálló.

A Bűnügyi Szakértő és Kutató Intézet nem csupán a kábítószergyanús anyagokat vizsgálta meg, hanem különféle ampullákat és tablettákat is, melyekre felmentő rendelkezés született. A szakértői díj nemcsak a büntetőjogi felelősséggel érintett tényállásrész bűnügyi költségeit, hanem a felmentő rendelkezés tényállásrésze kapcsán felmerült bűnügyi költségeket is tartalmazta. Az ítéletábla arra a

meggyőződésre jutott, hogy a vegyész szakértő díjának, a 668.020,- Ft bűnügyi költségnek a fele része terhelhető a vádlottra, míg másik felét a felmentő rendelkezés folytán az állam viseli (Be. 574. § (1)-(2) bekezdések, 575. § (1) bekezdése).

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései helyesek és törvényesek.

A fentiekre figyelemmel az ítélőtábla a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a törvényszék ítéletét, míg egyéb rendelkezéseit helybenhagyta a Be. 605. § (1) bekezdésének alkalmazásával.

Szükségessé vált feltüntetni a vádlott megváltozott személyigazolványának számát.

Debrecen, 2019. január 9.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. előadó bíró,
Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 11.B.5/2017/79. számú ítélete a másodfokú bíróság jelen határozatával a mai napon jogerős.

Debrecen, 2019. január 9.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke